

VEGETAȚIA STÂNCĂRIILOR DIN BAZINUL SUPERIOR AL VĂII PRAHOVA

Claudia D. BIȚĂ-NICOLAE¹

În lanțul Carpaților Românești, valea Prahovei ocupă un loc aparte. Astfel, bazinul superior al Prahovei se întinde, după precizările geografului G. Vâlsan (1940), de la izvoarele acestui râu până la ieșirea din zona muntoasă, adică până la Comarnic, pe o lungime de 35 km, fiind încadrat de munții Bucegi, respectiv, munții Baiului.

În acest teritoriu a fost studiată vegetația de stâncărie, vegetație saxicolă ce se găsește atât pe substrat calcaros (îndeosebi pe partea prahoveană a masivului Bucegi), dar și pe substrat silicios (în principal în masivul Baiului).

Este, așadar, prezentată vegetația pajiștilor alpine și subalpine de pe stâncării calcaroase (clasa *Seslerietea albicantis*) și vegetația pajiștilor xerice (uscate) (clasa *Festuco - Brometea*).

Foto 1 – *Campanula carpatica*

¹ Institutul de Biologie al Academiei, București.

Din clasa *Seslerietea albicantis*, ordinul *Seslerietalia albicantis*, alianța *Festuco saxatilis-Seslerion bieltzii*, sunt prezente asociațiile: *Seslerio haynaldianae - Caricetum sempervirentis* Pușcaru et al. 1956, *Diantho tenuifolii - Festucetum amethystinae* (Domin 1934) Coldea 1986, *Seslerio - Festucetum versicoloris* Beldie 1967, *Carduo kernerii - Festucetum carpaticae* (Pușcaru et al. 1956) Coldea (1986) 1990, respectiv alianța *Seslerion rigidae* cu asociația *Asperulo capitatae - Seslerietum rigidae* (Zólyómy 1939) Coldea 1991.

1. *Seslerio haynaldianae-Caricetum sempervirentis* Pușcaru et al. 1956

Este asociația cea mai răspândită din formațiunea pajiștilor de tip stepic de pe brânele și pragurile fețelor abrupte din tot etajul alpin, între 1800 și 2400 m altitudine. Pe brânele masivului prahovean se întind de la Vânturișul, Furnica (stâncile Sf. Ana), Jepi, Coștila până la Bucșoiu.

Din munții Baiului se remarcă prezența asociației într-un procent foarte mic din întinderea golului de munte.

2. *Diantho tenuifolii-Festucetum amethystinae* (Domin 1934) Coldea 1986.

Asociație cu puternic caracter calcifil, care se găsește în etajul alpin, pe praguri și brâne în masivul prahovean al Bucegilor (1700-1800 până la 2300 m altitudine). Asociația este întâlnită pe versanții Vânturiș, Furnica, Jepii Mici și Piatra Arsă, pe suprafețe relativ reduse.

3. *Seslerio-Festucetum versicoloris* Beldie 1967.

Reunește cenozele cantonate pe versanții însoriți ai etajului alpin superior. După cum menționează Beldie (1957), este asociația specifică stâncăriilor parțial înierbate de conglomerate din zona alpină (2200-2400 m) și se remarcă prin prezența constantă a speciei saxicole alpine cu largă amplitudine ecologică, *Festuca versicolor*. Asociația este endemică pentru Carpați, unde înlocuiește asociația *Festucetum variae*, fiind vicariantă din Alpi și Caucaz. A fost observată de noi pe muntele Caraiman și Coștila.

4. *Carduo kernerii-Festucetum carpaticae* (Pușcaru et al. 1956) Coldea (1986) 1990

Fitocenozele din această asociație se găsesc pe versantul prahovean al Bucegilor, în etajul subalpin, dar se pot observa și pe versanții însoriți din etajul alpin superior, până la 2400 m altitudine. Acestea vegetează pe pantele abrupte, la baza pereților de stâncă, pe soluri brune slab podzolite, jilave și în condiții de umiditate atmosferică relativ ridicată. Am observat aceste cenoze pe Jepii Mici, Caraiman, pe Brâna Mare, valea Seacă și valea Albă.

5. *Asperulo capitatae - Seslerietum rigidae* (Zólyómy 1939) Coldea 1991.

Grupează specii bazofile care se întâlnesc frecvent în etajul montan. Beldie (1967) a descris subasociația *bucegicum*, ca subasociație regională din masivul Bucegi. Statutul diploid al diseminațiilor de *Biscutella laevigata* (I. Tarnavski 1948), ca și prezența altor specii saxicole diploide, arată că în cursul ultimei glaciațiuni aceste stâncării nu au fost sub stăpânirea ghețarilor, dar s-au aflat într-o zonă periglaciară cu procese structurale, fizice și chimice, foarte active, împrejurare care a favorizat dăinuirea unui contingent remarcabil de relice saxicole.

De asemenea, din clasa *Festuco-Brometea*, ordinul *Festucetalia valesiacae*, alianța *Seslerio-Festucion pallentis* se remarcă prezența asociației *Asperulo capitatae - Seslerietum rigidae* (Zólyómy 1939) Coldea 1991.

6. *Asperulo capitatae - Seslerietum rigidae* (Zólyómy 1939) Coldea 1991.

Asociația a fost semnalată, pentru prima dată, de Al. Beldie (1967) în masivul Bucegi. Prezintă un grad de acoperire variabil, în funcție de profilul stâncăriei, fiind exclusiv calcicolă. Vegetează pe stâncile calcaroase însorite sau semiumbrite din etajul montan mijlociu al munților Furnica și Piatra Arsă, între 1100-1400 m altitudine, precum și pe grohotișurile mărunte de la stâncile Sf. Ana.

Ca o concluzie, putem spune că prezența stâncilor calcaroase, dar și a celor silicioase, în cadrul bazinului superior al văii Prahova favorizează prezența multor fitocenoze relicte și păstrează diversitatea florei și faunei acestui teritoriu.

Un monitoring de lungă durată trebuie implementat, pentru a observa evoluția habitatelor și a permite intervenția în caz de nevoie.

Bibliografie

1. BELDIE AL., 1967, *Flora și vegetația munților Bucegi*, Edit. Acad. R.S.R. Bucuresti.
2. BIȚĂ CLAUDIA D., 1999, Characterisation of Higher Prahova Basin Flora , *Proceedings of the Institute of Biology, Romanian Academy*, vol. **II**: 23-26.
3. BIȚĂ CLAUDIA D., 2001, The vegetation of Saint Ana Rocks of Prahovean side of Bucegi Massif, *Revue Rom. Biol-Biol. Veget.* Tome **46**, 1: 35-46.
4. BIȚĂ CLAUDIA D., 2002, Ecological aspects of the saxicole flora from the higher basin of Prahova River - *Proceedings of Institute of Biology, Romanian Academy*, vol. **IV**: 15-19.
5. BORZA AL., BOȘCAIU N., 1965, *Introducere în studiul covorului vegetal*, Edit. Acad. R.S.R. Bucuresti.
6. BOȘCAIU N., 1971, Indici de diploidie ai unor asociații vegetale din Munții Țarcu, Godeanu și Cernei. *Stud. cerc. biol., ser. bot.*, **23**(2): 151-158, București.
7. SANDA, CLAUDIA D. BIȚĂ-NICOLAE, N. BARABAȘ, 2003, *Flora cormofitelor spontane și cultivate din România*, Ed. Ion Borcea, Bacău, 316 pg.